

NIUW

Credelio® (lotilaner) nu beschikbaar in een 900mg tablet voor grote honden

TEKEN EN VLOOIEN GOOIEN MIJN WERELD

ONDERSTE-BOVEN

VOOR ELKE HOND*

Eén tablet Credelio® nu ook voor grote honden

Credelio® introduceert de 900mg tablet voor honden met een gewicht > 22 tot 45 kilogram.

Credelio®
(lotilaner)

**HARD TEGEN TEKEN EN VLOOIEN
ZACHT VOOR MIJ**

* Pups en volwassen honden van 8 weken en ouder en 1,3 kg en zwaarder

Credelio 56 mg kauwtabletten voor honden (1,3-2,5 kg), Credelio 112 mg kauwtabletten voor honden (>2,5-5,5 kg), Credelio 225 mg kauwtabletten voor honden (>5,5-11 kg), Credelio 450 mg kauwtabletten voor honden (>11-22 kg), Credelio 900 mg kauwtabletten voor honden (>22-45 kg) **Werkzaam bestanddeel:** Elke kauwtablet bevat: Credelio kauwtabletten lotilaner (mg) voor honden (1,3-2,5 kg) 56,25; voor honden (>2,5-5,5 kg) 112,5; voor honden (>5,5-11 kg) 225; voor honden (>11-22 kg) 450; voor honden (>22-45 kg) 900 **Doelsoort:** Hond **Indicaties:** Voor de behandeling van vlooiën- en tekeninfestaties bij honden. Dit diergeneesmiddel heeft een onmiddellijke en aanhoudende dodende werking gedurende 1 maand voor vlooiën (*Ctenocephalides felis* en *C. canis*) en teken (*Rhipicephalus sanguineus*, *Ixodes ricinus*, *I. hexagonus* en *Dermacentor reticulatus*). Vlooiën en teken moeten aanhechten aan de gastheer en beginnen met voeden om blootgesteld te worden aan het werkzame bestanddeel. Het diergeneesmiddel kan gebruikt worden als onderdeel van een behandelingsstrategie tegen vlooiënallergiedermatitis (VAD). **Contra-indicaties:** Niet gebruiken bij overgevoeligheid voor het werkzame bestanddeel of één van de hulpstoffen. **Bijwerkingen:** Milde en voorbijgaande maagdaarmenteffecten zoals braken en diarree zijn zeer zelden gemeld, gebaseerd op post-marketing veiligheidservaring. Deze symptomen verdwijnen meestal zonder behandeling. De frequentie van bijwerkingen wordt als volgt gedefinieerd: - Zeer vaak (meer dan 1 op de 10 behandelde dieren vertonen bijwerkingen) - Vaak (meer dan 1 maar minder dan 10 van de 100 behandelde dieren) - Soms (meer dan 1 maar minder dan 10 van de 1.000 behandelde dieren) - Zelden (meer dan 1 maar minder dan 10 van de 10.000 behandelde dieren) - Zeer zelden (minder dan 1 op de 10.000 behandelde dieren inclusief geïsoleerde rapporten) **Wachtijd:** Niet van toepassing. **Speciale voorzorgsmaatregelen voor gebruik bij dieren:** Alle veiligheids- en werkzaamheidsgegevens zijn afkomstig van honden en pups ouder dan 8 weken en met een lichaamsgewicht van 1,3 kg of meer. Het gebruik van dit diergeneesmiddel bij pups jonger dan 8 weken of met een lichaamsgewicht van minder dan 1,3 kg dient gebaseerd te zijn op een baten/risicobeoordeling door de behandelend dierenarts. **Dosering:** Voor oraal gebruik. Het

diergeneesmiddel dient te worden toegediend volgens onderstaande tabel om een dosering van 20-43 mg lotilaner/kg lichaamsgewicht te garanderen.

Lichaamsgewicht van de hond (kg)	Tabletsterkte en aantal tabletten dat moet worden toegediend				
	Credelio 56 mg	Credelio 112 mg	Credelio 225 mg	Credelio 450 mg	Credelio 900 mg
1,3 - 2,5	1				
>2,5 - 5,5		1			
>5,5 - 11,0			1		
>11,0 - 22,0				1	
>22,0 - 45,0					1
>45	Juiste combinatie van tabletten				

Gebruik een juiste combinatie van beschikbare sterkten om de aanbevolen dosering van 20-43 mg/kg te bereiken. Dit diergeneesmiddel is een smakelijke aromatische kauwtablet. Geef de kauwtabletten maandelijks met het voer of erna. EU/2/17/206/001-015 REG NL 119091 Credelio 112 mg kauwtabletten voor honden (>2,5-5,5 kg); REG NL 119092 Credelio 225 mg kauwtabletten voor honden (>5,5-11 kg); REG NL 119093 Credelio 450 mg kauwtabletten voor honden (>11-22 kg); REG NL 119090 Credelio 56 mg kauwtabletten voor honden (1,3-2,5 kg); REG NL 119094 Credelio 900 mg kauwtabletten voor honden (>22-45 kg) Uitsluitend voor diergeneeskundig gebruik. Uitsluitend op diergeneeskundig voorschrift. **KANALISATIE:** UDA Verdere informatie is beschikbaar op aanvraag. Elanco GmbH Heinz-Lohmann-Straße 4, 27472 Cuxhaven, Duitsland 04/2019

Elanco Animal Health
Nederland: Papendorpseweg 83 | 3528 BJ Utrecht | Tel.: +31(0)30 307 9245 | benelux@elanco.com
België: Plantin en Moretuslei 1A | B-2018 Antwerpen | Tel.: +32 (0) 3 334 30 00 | benelux@elanco.com
Credelio®, Elanco en het schuin balk logo zijn eigendom van Elanco of haar filialen © Elanco PM-BE-19-0174 (BNL)

Elanco

DIERENWELZIJN

Keurmerk Paard en Welzijn

TEKST **MARIANNE M. SLOET VAN OLDRUITENBORGH-OOSTERBAAN**

Het welzijn van dieren staat momenteel volop in de belangstelling. Ook in de paardenhouderij wordt terecht steeds meer gelet op de welzijnsaspecten. Paarden worden gehouden voor vele doeleinden, maar de basisbehoeften van een paard worden daardoor niet anders. Om het welzijn van paarden in Nederland verder te verbeteren is het afgelopen jaar hard gewerkt om het Keurmerk Paard en Welzijn (KPW) breder uit te rollen.

Het Keurmerk Paard en Welzijn (KPW) bestaat al een aantal jaren met dr. Machteld van Dierendonck als wetenschappelijke trekker. In 2018 heeft de Sectorraad Paarden onder voorzitterschap van Jan Cees Vogelaar besloten het particulier gestarte keurmerk over te nemen om het breder te kunnen uitrollen. Voor de inhoudelijke aspecten is een Commissie van Deskundigen gevraagd onder voorzitterschap van prof. Marianne Sloet. Het geheel wordt nu gedragen door een onafhankelijke Stichting 'Welzijn Paard' met dr. Hetty Schreurs als voorzitter.

DOEL

Het doel van het keurmerk is om enerzijds alle, grote en kleine, paardenhouders beter op de hoogte te brengen van de wijze waarop het

paardenwelzijn kan worden verbeterd en anderzijds het publiek te tonen dat de Nederlandse paardenhouderij welzijn echt serieus neemt en er aan wil werken. Het bord KPW aan de gevel en vermelding op de KPW-website toont dat een bedrijf, groot of klein, commercieel of liefhebberij, voldoet aan de huidige KPW-eisen voor het welzijn van paarden. Zoals bij ieder keurmerk zijn er natuurlijk veel discussies wat minimale eisen zijn om het welzijn van paarden te waarborgen en hoe je het een en ander moet toetsen. De Commissie van Deskundigen heeft zich daar uitgebreid over gebogen en heeft met input van heel veel betrokkenen een pakket van vereisten vastgesteld voor het individuele paard en zijn omgeving en een wijze van toetsen opgezet. Natuurlijk is verdere verbetering altijd mogelijk en zal ook zeker worden gestimuleerd. Bedrijven die al veel verder zijn op het gebied van welzijn

Tabel 1

	boxmaat	vrije beweging	elke vorm van beweging	totaal
KPW	voldoende	≥ 6x per week 0,5 uur/dag	gemiddeld 2 uur/dag	≥ 17 uur/week
KPW	tot 20% te klein	≥ 6x per week 1 uur/dag	gemiddeld 2 uur per dag	≥ 20 uur/week
KPW plus	voldoende	gem. 4 uur/dag	als gewenst	≥ 28 uur/week

kunnen het KPW-plus krijgen (dat wil zeggen dat zij voldoen aan hogere eisen).

BELANGRIJKSTE VEREISTEN

Op de website www.keurmerkpaardenwelzijn.nl kunnen de huidige eisen en adviezen voor het KPW worden nagelezen, maar ten tijde van het schrijven van dit artikel is het een concept dat hopelijk voor het eind van dit jaar definitief zal worden vastgesteld. Enkele belangrijke punten waaraan, zo is bij het bezoeken van de eerste bedrijven gebleken, soms nog niet kan worden voldaan, zullen hier worden besproken.

IDENTIFICATIE EN VACCINATIES

Paarden op bedrijven die willen deelnemen aan KPW, moeten allemaal een paspoort hebben en doorgaans ook een chip (zie verder www.rvo.nl). Verder moeten de paarden volgens de regels zijn gevaccineerd, dat wil zeggen een basisvaccinatie influenza/tetanus en daarna een jaarlijkse hervaccinatie voor influenza en eventueel de tetanus maar eenmaal per twee jaar.

SOCIAAL CONTACT

Paardachtigen zijn vluchtdieren die in de natuur in sociaal verband leven. Ieder paard moet daarom 24 uur per dag tenminste een ander paard kunnen zien en liefst ook kunnen aanraken. Ook is het gewenst dat paarden om zich heen kunnen kijken en kunnen zien wat er nadert. Daarom zijn boxen met tralies vanuit sociaal-contact oopgopen beter dan gesloten muren. Natuurlijk moeten pony's over de boxrand of boxdeur kunnen kijken (en trouwens ook bij de voerbak en de drinkbak kunnen).

BOXGROOTTE

De grootte van de box wordt beoordeeld in relatie tot de grootte van het paard. De (Europese) basiseis is dat een box tweemaal de stokmaat in het kwadraat moet zijn. Dat wil zeggen een paard van 1,50 m moet in een box van tenminste 3x3 m (= 9 m²) staan en een paard van 1,75 m in een box van tenminste 3,5 x 3,5 m (= 12,3 m²). Veel boxen in Nederland

zijn echter kleiner. Een open buitenluik of een mogelijkheid hoofd en hals altijd over een voor- of zijwand te kunnen steken, geeft echter meer vrijheid voor het paard en dan mag er 1,5 m² bij het opgemeten box-oppervlak worden bijgeteld. Ook voor groepshuisvesting zijn de eisen zorgvuldig omschreven.

BEWEGING

Een paard is een dier wat van nature heel veel beweging nodig heeft. Dit is iets wat, zeker door particuliere paardenhouders, niet altijd wordt onderkend. De uitgangspunten zijn dat ieder paard tenminste twee uur beweging per dag nodig heeft en tenminste zesmaal per week een half uur vrije beweging (zie verder tabel 1). Vrije beweging is voor het welzijn van een paard erg belangrijk omdat het dier dan vrijuit kan rennen, rollen, bokken en wat dies meer zij. Voor eigenaren is het geven van vrije beweging soms een grote stap. Zij zijn bang dat het paard zich zal beschadigen of vinden het te tijdrovend. De ervaring leert echter dat paarden die iedere dag vrije beweging krijgen, veel minder problemen krijgen dan paarden die af en toe een keer loskomen en helemaal niet weten hoe ze met die vrijheid moeten omgaan.

VOERREGIEM

Het maagdarmsstelsel van een paard heeft als basisbehoefte ruwvoer. Maagulcera vormen een probleem in de hedendaagse paardenhouderij. Wanneer een paard op een lege maag krachtvoer eet, is de kans op het ontwikkelen van maagulcera duidelijk groter en daarom is een eis van het KPW dat paarden pas krachtvoer krijgen als eerst ruwvoer is verstrekt. Bij paarden die dag en nacht over voldoende ruwvoer beschikken mag de eerste voerbeurt dus wel uit krachtvoer bestaan, maar bij paarden die 's avonds bijvoorbeeld om 22:00 uur een beperkte hoeveelheid ruwvoer krijgen, moet de eerste voerbeurt 's ochtends uit ruwvoer bestaan. Verder mag de tijd tussen twee voerbeurten nooit langer dan tien uur zijn en dus moeten paarden die niet in de wei staan of niet voort-

Op 18 september overhandigde Albert Vroege, directeur van Virbac, zeven luxe chip readers aan Hetty Schreurs, voorzitter van de Stichting Welzijn Paard, en Marianne Sloet, voorzitter van de Commissie van deskundigen van het Keurmerk Paard en Welzijn, om het werk van de inspecteurs te vergemakkelijken.

Foto Onno van der Veen

durend ruwvoer ter beschikking hebben ten minste driemaal daags worden gevoerd.

WATERVOORZIENING

Paarden moeten tenminste vier maal per dag vers drinkwater krijgen aangeboden. Dit drinkwater moet van goede kwaliteit zijn. Als leidingwater wordt aangeboden, is dit natuurlijk geen probleem. Als put of pompwater wordt aangeboden, dient dit jaarlijks gecontroleerd te worden bij een officiële instantie. Bij een automatische drinkbak lijkt de watervoorziening geen probleem, maar de drinkbak moet wel regelmatig worden gecontroleerd op verontreiniging en moet bereikbaar zijn (dus bijvoorbeeld niet te hoog hangen).

VOORZIENINGEN IN WEILAND/PADDOCK

Ook bij paarden die dag (en nacht) buiten lopen moet aan een aantal eisen worden voldaan. Zo moet ieder weiland of paddock een schuilmogelijkheid hebben als de paarden langer dan zes uur per etmaal buiten lopen (struiken en bomen kunnen ook voldoende bescherming bieden). Ook moet er voor ieder paard een droge ligplaats en toegang tot drinkwater zijn als de paarden langer dan zes uur buiten lopen. Als er onvoldoende gras in de wei staat, gelden dezelfde eisen aan het voerregiem als voor paarden die binnen staan.

INSPECTEURS

Bij het opzetten van de inspecties is ervoor gekozen ervaren paardendierenartsen, die geen commerciële belangen meer hebben in de paardengeneeskunde, als inspecteurs te vragen.

Dit heeft enerzijds als voordeel dat slechts een beperkte opleiding nodig is en anderzijds dat de paardenhouder direct de tijdens de inspectie geconstateerde problemen kan bespreken en er naar oplossingen kan worden gezocht.

CONCLUSIE

Bij de eerste bedrijven die zijn bezocht is duidelijk geworden dat met name de grootte van de boxen, de hoeveelheid onbelaste beweging, de paspoorten/vaccinaties en het voerregiem vaak niet aan de eisen voldoen. Hier kan echter al veel worden bereikt met grotere (een buitenluik in een box maken; extra paddocks aanleggen) of met kleinere aanpassingen (zorgen dat alle paarden een paspoort hebben en goed gevaccineerd zijn, buiten een watervoorziening maken, het voerregiem aanpassen). Nadat de aanpassingen zijn goedgekeurd kan dan het Keurmerk Paard en Welzijn alsnog worden toegekend. (Paarden-)dierenartsen kunnen een belangrijke rol spelen bij het verbeteren van het paardenwelzijn door paardenhouders te stimuleren het KPW te gaan halen. Zij kunnen voor het formele KPW-bedrijfsbezoek de paardenhouder al adviseren welke extra maatregelen eventueel nodig zijn om voor het KPW in aanmerking te komen.

DANKWOORD

Graag wil de auteur dr. Machteld van Dieren-donck (als lid van de Commissie van Deskundigen Paardenwelzijn), drs. Christine Arentshorst (als inspecteur KPW) en dr. Hetty Schreurs (als voorzitter van de Stichting Welzijn Paard) danken voor advies bij het tot stand